

Skogar effektiva endast vid ekvatorn

Att plantera träd för att bekämpa klimatförändringarna är inget att satsa på: de flesta skogsområden har inte någon större inverkan på den globala temperaturen. Skogar som ligger längst bort från ekvatorn kan tvärtom öka uppvärmningen. Det menar forskare från *Carnegie Institution of Washington*. I en ny studie visar de att utanför ett tunt band runt ekvatorn fångar skogsområden upp mer värmenergi än vad de hjälper till att bli av med genom att reducera koldioxid.

STUDIEN KRITISERAR OCKSÅ HANDELN med koldioxid, som medför att företag kan fortsätta att släppa ut, till och med öka, koldioxid, om man satsar pengar i så kallade Clean Development Mechanisms, i andra länder. Tanken är att dessa projekt ska hjälpa till att utveckla nya rena teknologier, men så är inte fallet.

I Uruguay har befolkningen fått erfara vad dessa projekt kan innebära. Ana Filippini, miljöaktivist från Uruguay, berättar under World Social Forum i Nairobi i januari i år, om hur trädplanteringar till exempel påvekar vattentillgången negativt i hennes hemland.

— **DET KALLAS SKOGSPLANTERING** och det låter grönt och ekologiskt och fint, men det är ingenting annat än trädplantering för massaindustrin i Nord. Företagen satsar i Uruguay för att det är billigt. Att folk måste flytta, att våra betesfält går förlorade och vattnet försvinner, det bryr de sig inte om, berättar hon och visar bilder på torrlagda floder och skövlade skogar.

– Människor kan inte längre odla grönsaker eller hålla djur för det finns inget vatten, fortsätter hon.

En annan studie, från *University of Newcastle* och *Free University* i Amsterdam, visar att vattentillgången kan minska drastiskt vid trädplantering och ge upphov till torka. Forskare från *World Agroforestry Centre* styrker detta och menar att träd egentligen inte är dåliga, men det måste vara rätt träd på rätt plats. Att plantera in rätt träd i fungerande jordbrukssystem kan förbättra vattentillgången, medan plantering av snabbväxande trädsorter

kan förvärra situationen för ett område där vattentillgången inte är tillräcklig.

DET FINNS LYCKADE TRÄDPLANTERINGSProjekt. Ett av dem är *Green Belt Movement* i Kenya, som startades av Wangari Maathai, kenyansk parlamentariker som fick nobels fredspris 2004.

– Var och en av oss behöver tio träd för att ta upp den koldioxid vi släpper ut. Tio träd för var och en av oss om vi ska kunna bekämpa klimatförändringarna. Om vi ska överleva i framtiden. Vårt mål är att plantera en miljard träd innan 2007 nått sitt slut, säger hon under ett seminarium på WSF.

– Samtidigt måste vi bevara de träd som redan finns. De stora ekosystemen i Kongo och Amazonas måste vårdas, säger hon.

I Green Belts monter på WSF står Eunice Nyakoti och berättar om hur det konkreta arbetet med trädplanteringen går till. I hennes område är 150 personer delaktiga i projektet.

– Sedan 1992 har vi planterat träd i min hembygd. Det har blivit runt 10 miljoner träd. Vi får fem shilling (ungefär 5 öre) per träd. Jag gör det här

med mitt hjärta, inte för att tjäna pengar, för jag vet nu vilken betydelse träden har för våra framtida liv. Vi har haft många torrperioder och folk har dött. Med de träd vi planterar kanske vi kan klara torra perioder bättre. Vi planterar mest inhemska träd eftersom de står sig bäst, berättar hon.

MARI DAHL ADOLFSSON

– Var och en av oss behöver tio träd för att ta upp den koldioxid vi släpper ut, menar Wangari Maathai som odlar träd där de gör nytta.
Foto: Mari Dahl Adolfsson